
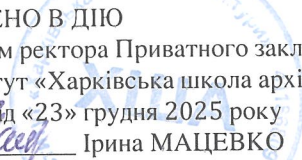

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
протокол № 11 від «23» грудня 2025 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
№ 17 від «23» грудня 2025 року
 Ірина МАЦЕВКО

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ У ПРИВАТНОМУ ЗАКЛАДІ «ІНСТИТУТ «ХАРКІВСЬКА ШКОЛА АРХІТЕКТУРИ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір освітніх компонент у Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури» (далі – Інститут) (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу Інституту.
- 1.2. Положення регламентує порядок забезпечення вільного вибору здобувачами вищої освіти (далі – студенти/-ки) освітніх компонент в Інституті.
- 1.3. Освітні компоненти вільного вибору (далі – вибіркові компоненти, зокрема дисципліни та практики, скорочено ОК) є обов'язковим складовими освітньої програми, навчального плану до освітньої програми та індивідуального навчального плану студента/-ки. Частина вибірових освітніх компонент становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.
- 1.4. Здобувач вищої освіти має право самостійно обрати вибіркові освітні компоненти і зобов'язаний здобути усі кредити ЄКТС, що виділені освітньою програмою та навчальним планом на них.
- 1.5. Освітні програми та навчальні плани можуть передбачати вибіркові освітні компоненти без назви, але із зазначенням їх обсягу в кредитах ЄКТС, часу вивчення (семестру), форми підсумкового контролю.
- 1.6. Вибіркові освітні компоненти включають у себе: вибіркові дисципліни та практики до освітніх програм, які реалізуються в Інституті, та вибіркові освітні компоненти, які пропонуються закладами-партнерами в межах співпраці.
- 1.7. *Вибіркові дисципліни до освітніх програм* – це дисципліни, що формують загальні або професійні компетентності відповідно до освітніх програм (далі – ОП), які реалізуються в Інституті. Вони поєднують теоретичну та практичну підготовку студентів/-ток, яка спрямована та розвиток соціальних і професійних навичок шляхом поглиблення теоретичних знань і практичних умінь у технічних і гуманітарних напрямках.
- 1.8. *Вибіркові практики до освітніх програм* – це практична підготовка студентів/-ок, спрямована на закріплення та вдосконалення здобутих знань і вмінь під час теоретичного навчання на практиці. До вибірових практик ОП зокрема належать воркшопи, стажування в дослідницьких центрах,

муніципалітетах, громадських архітектурних організаціях, дослідження та облаштування міських просторів.

- 1.9. *Вибіркові освітні компоненти, які пропонуються закладами-партнерами в межах співпраці* (далі – вибіркові дисципліни закладів-партнерів) – освітні компоненти, які пропонуються закладом-партнером для вивчення студентами/-ками Інституту в межах освітньої програми на підставі договорів про співпрацю.
- 1.10. Здобувач вищої освіти має право в межах запропонованих вибіркових освітніх компонент пройти навчання у межах неформальної/інформальної освіти відповідно до процедур, визначених цим Положенням.

2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 2.1. Тематика (фокуси) вибіркових освітніх компонент формується на підставі відгуків стейкхолдерів зовнішніх (роботодавців, керівників баз практик, випускників, фахівців архітектурної галузі) і внутрішніх (рекомендацій науково-педагогічних працівників, результатів опитування здобувачів).
- 2.2. Пропозиції щодо вибіркових освітніх компонент можуть надавати усі бажаючі (зокрема науково-педагогічні працівники Інституту, які не є викладачами; сторонні особи, викладачі закладів-партнерів), які відповідно до чинного законодавства відповідають кваліфікаційним вимогам викладача закладу вищої освіти. У випадку обрання здобувачами вищої освіти вибіркової компоненти, що була запропонована особою, яка не є штатним працівником Інституту, така особа приймається на роботу до Інституту на умовах погодинної оплати праці.
- 2.3. Відповідно до визначених тематик (фокусів) вибіркових освітніх компонент, на засіданні кафедри здійснюється розподіл загального обсягу вибіркових освітніх компонент рівномірно між викладачами на наступний навчальний рік.
- 2.4. Для формування переліку вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік викладачі та усі бажаючі до 15 червня поточного року подають до академічного відділу інформацію про запропоновану освітню компоненту (короткий силабус): (1) назва ОК; (2) короткий опис ОК; (3) мова викладання; (4) пререквізити (за потреби); (5) перелік загальних і спеціальних компетентностей, програмних результатів, які забезпечує вивчення запропонованої ОК відповідно до ОП, що реалізуються в Інституті, та унікальних (за потреби); (6) побажання щодо максимально можливої кількості студентів/-ок у групі; (7) інформація про викладача (прізвище, ім'я та по батькові викладача – обов'язково, будь-яка інша доцільна інформація по бажанню); (8) контакти викладача.
Для формування переліку вибіркових практик на поточний навчальний рік, викладачі та усі бажаючі мають подати у визначені строки керівником академічного відділу, але не пізніше ніж за два місяці до початку практики, до академічного відділу інформацію про запропоновану практику, відповідно до розділів визначених у п.2.4 цього Положення.
На вимогу керівника академічного відділу подається інформація щодо відповідності професійної діяльності викладача запропонованій ОК.
- 2.5. Академічним відділом збирається, перевіряється та обробляється отримана інформація та формується перелік вибіркових освітніх компонент.
- 2.6. Якщо викладач/особа, яка запропонувала вибірковий освітній компонент не відповідає п.2.2 Положення, то даний вибірковий компонент не включається до переліку вибіркових освітніх компонентів.

3. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ/-КАМИ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 3.1. Академічний відділ надсилає опитники для обрання вибіркових дисциплін студентам/-кам не пізніше 20 червня, за винятком студентів/-ок першого курсу другого (магістерського) рівня освіти, які отримують опитники не пізніше 15 листопада.
Академічний відділ надсилає опитники для обрання вибіркових практик студентам/-кам не пізніше ніж за два місяці до початку практики.

- 3.2. Протягом одного тижня з моменту отримання опитника студенти/-ки обирають вибіркові освітні компоненти. Обрання вибірових освітніх компонент здійснюється шляхом визначення студентами/-ками пріоритетності освітніх компонент, відповідно до інтересів здобувачів.
- 3.3. За результатами опитування запускаються до реалізації вибіркові освітні компоненти, які отримали найвищі пріоритети від студентів/-ок та для яких можливо створити академічну групу не менш ніж з 10 студентів/-ок. Якщо на певному рівні освіти загальна кількість студентів/-ок є меншою за 10 студентів/-ок, то може бути запущена до реалізації вибіркова освітня компонента запропонована для даного освітнього рівня з фактичною кількістю студентів/-ок, яку обрала більшість студентів/-ок.
- Студенти/-ки, які не пройшли опитування та/або не здійснили вибір вибірових освітніх компонентів/практик у встановлений термін, розподіляються співробітником академічного відділу до вже сформованих груп вибірових освітніх компонентів за умови наявності вільних місць у межах встановлених обсягів.
- 3.3.1. На початку кожного семестру протягом двох тижнів студенти/-ки мають можливість змінити вибірову дисципліну.
- У такому випадку студент/-ка подає керівниці академічного відділу письмову заяву із зазначенням причини зміни вибірової дисципліни та зазначенням вибірової дисципліни, до якої здобувач вищої освіти бажає доєднатися. Студент/-ка може бути зарахований/-а виключно до тієї групи з вибірової дисципліни, група для якої є сформованою та має вакантні місця.
- У разі, якщо протягом перших двох тижнів навчального семестру чисельність студентів/-ок на вибіровій дисципліні зменшується до кількості менше ніж 10 осіб, співробітник академічного відділу повідомляє студентів/-ок про скасування вибірової дисципліни та розформування групи.
- У такому випадку студенти/-ки подають керівниці академічного відділу письмову заяву із зазначенням вибірової дисципліни, до якої вони бажають доєднатися. Співробітник академічного відділу за наявності вільних місць, передбачених встановленими обсягами, додає студентів/-ок до відповідної групи.
- 3.3.2. Зміна вибірової практики не дозволяється.
- 3.4. Після обрання вибірової дисципліни/практики, студент/-ка вносить до свого індивідуального навчального плану обрані вибірові навчальні дисципліни протягом одного місяця після початку семестра, а вибірові практики – протягом тижня після завершення процедури обрання.
- У разі невнесення студентом/-кою вибірової компоненти до свого індивідуального навчального плану в установлені строки, він/вона не допускаються до занять з даної вибірової компоненти.
- 3.5. Усі вибірові компоненти, обрані студентом/-кою, є обов'язковими до вивчення. Студент/-ка в односторонньому порядку не може відмовитись від вибірових компонент, на які він/вона записаний/-на.
- Самочинна відмова тягне за собою академічну заборгованість. Студент/-ка ліквідує академічну неуспішність з вибірових компонент у відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів/-чок вищої освіти в Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури».
- 3.6. Студент/-ка має право вивчати понаднормові дисципліни на підставі договору про додаткові освітні послуги.

4. ПОРЯДОК ЗАПУСКУ ВИБІРОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

- 4.1. За результатами обрання вибірових компонент студентами/-ками викладачам повідомляються результати. Ті викладачі, на чій освітні компоненти сформувались групи, до початку навчального семестру розробляють навчальну програму та/або силабус.
- 4.2. Обраним вибіровим освітнім компонентам присвоюється шифр *Код.№.НавчальнийРік*, де *Код* (Е – вибіркова дисципліна, ЕІ – вибіркова практика), *№* (порядковий номер відповідно до Реєстру вибірових дисциплін), *Навчальний Рік* (приклад: Е.01.23/24).
- 4.3. Після цього актуальна навчальна програма або силабус вибірової освітньої компоненти розміщується в хмарному сховищі Інституту та надається всім студентам/-кам, хто зареєструвався на цю освітню компоненту.

5. ВИВЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ В МЕЖАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ/ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

- 5.1. Для вивчення вибірових освітніх компонент в межах неформальної/інформальної освіти, здобувач вищої освіти завчасно подає письмову заяву на ім'я проректора з науково-педагогічної роботи Інституту в якій зазначає усю наявну інформацію, зокрема назву закладу/організації, де буде проходити навчання, формат і дати навчання, посилання на сторінку, де зазначена інформація про навчання. Викладач, за яким закріплена вибірова освітня компонента на підставі аналізу та співставлення наданої інформації в заяві та силабусі освітньої компоненти (зокрема в частині тривалості навчання, результатів навчання) приймає одне з рішень:
- погодити заяву здобувача вищої освіти;
  - не погодити заяву здобувача вищої освіти.
- 5.2. У разі задоволення заяви студента/-ки, викладач із врахуванням наданої інформації у заяві здобувача вищої освіти визначає звітні матеріали та час проведення контрольного заходу.

Додаток 1

Керівниці академічного відділу
ПЗ "Інститут "Харківська школа архітектури"

Христині Максимів

Студентки першого року навчання
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ОП "Архітектура та урбанізм"

Прізвище Ім'я По батькові

Заява

Прошу дозволити мені змінити вибірку дисципліну «Вступ до економіки землі та житла», на вибірку дисципліну «Основи проектування в Revit», кожна з яких обсягом 3 кредити ЄКТС.

16 вересня 2025 р.

Підпис